

## **Informacja o działalności Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Pile**

**za okres od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku**

### **CZĘŚĆ I**

### **OGÓLNA INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI KOLEGIUM**

#### **1. Podstawa i zakres działania Kolegium**

Podstawę prawną działania Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Pile (dalej: SKO) stanowi ustawa z dnia 12 października 1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych (Dz. U. z 2018r., poz. 570) oraz rozporządzenia wydane w oparciu o delegację ustawową.

Zgodnie z wyżej wymienioną ustawą samorządowe kolegia odwoławcze są organami wyższego stopnia w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej należących do właściwości samorządu terytorialnego, właściwymi do rozpatrywania odwołań od decyzji, zażaleń na postanowienia, żądań wznowienia postępowania lub stwierdzenia nieważności decyzji w trybie uregulowanym przez przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm.; dalej jako – Kpa) oraz ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r., poz. 800 ze zm.; dalej jako – Op ). Kolegium orzeka również w innych sprawach na zasadach określonych w odrębnych ustawach.

Obszar właściwości miejscowej Kolegium obejmuje, zgodnie z Rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2003 roku w sprawie obszarów właściwości samorządowych kolegiów odwoławczych (Dz. U. Nr 198, poz.1925), powiaty: *chodzieski, czarnkowsko - trzcianecki, obornicki, pilski, wągrowiecki i złotowski wraz z gminami objętymi tym obszarem.*

Rozstrzygając sprawy indywidualne w składach trzyosobowych, Kolegium związane jest wyłącznie przepisami obowiązującego prawa. Samorządowe Kolegium Odwoławcze jest państwową jednostką budżetową.

## 2. Obsada kadrowa Kolegium

2.1. Kolegium składa się z 14 członków: 6 etatowych i 8 pozaetatowych.

|                                                             |                          |               |
|-------------------------------------------------------------|--------------------------|---------------|
| Liczba członków etatowych posiadających wykształcenie :     |                          |               |
| wyższe prawnicze :                                          | wyższe administracyjne : |               |
| <u>5</u>                                                    | <u>1</u>                 |               |
| Liczba członków pozaetatowych posiadających wykształcenie : |                          |               |
| wyższe prawnicze :                                          | wyższe administracyjne : | wyższe inne : |
| 5                                                           | 0                        | 3             |

2.2. Biuro Kolegium składa się z 6 osób.

## 3. Lokal i wyposażenie Kolegium

Siedziba Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Pile od marca 2009 r. mieści się w Pile, przy ul. Dzieci Polskich 26, w budynku będącym w zarządzie Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu. Kolegium korzysta pomieszczeń biurowych na podstawie umowy użyczenia. Powierzchnia biurowa użyczonych lokali – 251,54 m<sup>2</sup> - zaspokaja potrzeby lokalowe Kolegium. Kolegium w Pile dysponuje salą rozpraw, pomieszczeniem socjalnym i serwerownią. Orzecznicy pracują w oddzielnych pokojach. Stan wyposażenia Kolegium w sprzęt biurowy i elektroniczny jest zadowalający. Zużyty sprzęt komputerowy lub ten, którego nie można włączyć do dalszej migracji, sukcesywnie wymienia się na nowy. Jednostka korzysta z programu finansowo – księgowo- kadrowego z dodatkowymi modułami firmy ProgMan (obecnie Wolters Kluwer S.A.), Płatnika, NBE oraz bazy programów prawnych LEX Wolters Kluwer S.A. Rejestracja spraw odbywa się w systemie REPERTORIUM2.

## CZĘŚĆ II

### WPLYW SPRAW

#### 1. Liczba spraw ujętych w ewidencji ogółem w roku objętym informacją 2281

w tym spraw:

1.1.pozostałych w ewidencji z okresu poprzedniego / łącznie sprawy administracyjne i sprawy z zakresu opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości gruntowych /<sup>1</sup> - 106

1.2.wpływ spraw w roku objętym informacją - 2175

## 2. Rodzaje spraw, które wpłynęły w roku objętym informacją<sup>2</sup> :

2.1. Liczba spraw administracyjnych - ogółem 1888

| Lp. | Określenie rodzaju sprawy → patrz załącznik do Informacji                                                                                                                   | Liczba spraw |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
| 1.  | objęte proceduralnie przepisami Ordynacji podatkowej                                                                                                                        | 516          |
| 2.  | działalność gospodarcza                                                                                                                                                     | 0            |
| 3.  | planowanie i zagospodarowanie przestrzenne                                                                                                                                  | 291          |
| 4.  | pomoc społeczna, świadczenia rodzinne, świadczenia wychowawcze i zaliczka alimentacyjna, oświata (stypendia, pomoc materialna itd. ), dodatki mieszkaniowe, sprawy socjalne | 579          |
| 5.  | gospodarka nieruchomościami (bez opłat za wieczyste użytkowanie) , przekształcanie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, prawo geodezyjne i kartograficzne       | 167          |
| 6.  | ochrona środowiska, ochrona przyrody i ochrona zwierząt, odpady i utrzymanie porządku i czystości w gminach                                                                 | 88           |
| 7.  | prawo wodne                                                                                                                                                                 | 2            |
| 8.  | rolnictwo, leśnictwo, rybactwo śródlądowe, łowiectwo                                                                                                                        | 1            |
| 9.  | handel, sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych                                                                                                                           | 8            |
| 10. | prawo o ruchu drogowym, drogi publiczne, transport drogowy                                                                                                                  | 72           |
| 11. | prawo górnicze i geologiczne                                                                                                                                                | 2            |
| 12. | egzekucja administracyjna                                                                                                                                                   | 10           |
| 13. | inne, pozostałe, w tym skargi i wnioski rozpatrywane w trybie Działu VIII Kpa                                                                                               | 152          |

2.2.Sprawy podlegające rozpatrzeniu w trybie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2018r., poz. 1302 ze zm. – dalej jako Ppsa)<sup>3</sup> - - 216

2.3. Liczba spraw z zakresu aktualizacji opłat za użytkowanie wieczyste - 71

2.4. Liczba postanowień sygnalizacyjnych - 0

### CZĘŚĆ III

#### ZAŁATWIANIE SPRAW ADMINISTRACYJNYCH

1. Liczba spraw załatwionych ogółem w roku objętym informacją - **2080**

| Lp.                                                                                                                                 | Określenie rodzaju rozstrzygnięcia                                                                                                                                                                                                                                                                             | Liczba spraw                                                                                                                        |    |      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|------|
| 1.                                                                                                                                  | akty wydane przez SKO jako organ II instancji / <sup>4</sup> ,<br>w tym : <table><tr><td>akty wydane przez SKO w trybie art. 127 § 3 Kpa oraz jako organ II instancji zgodnie z art. 221 Ordynacji podatkowej /<sup>5</sup></td><td>14</td></tr></table><br>- sposób rozstrzygnięcia patrz → tabela z pkt 1.1. | akty wydane przez SKO w trybie art. 127 § 3 Kpa oraz jako organ II instancji zgodnie z art. 221 Ordynacji podatkowej / <sup>5</sup> | 14 | 1076 |
| akty wydane przez SKO w trybie art. 127 § 3 Kpa oraz jako organ II instancji zgodnie z art. 221 Ordynacji podatkowej / <sup>5</sup> | 14                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                     |    |      |
| 2.                                                                                                                                  | akty wydane przez SKO jako organ I instancji / <sup>6</sup><br>- sposób rozstrzygnięcia patrz → tabela z pkt 1.2.                                                                                                                                                                                              | 150                                                                                                                                 |    |      |
| 3.                                                                                                                                  | postanowienia wydane przez SKO w wyniku rozpatrzenia zażaleń na bezczynność organu,<br>w tym : <table><tr><td>uznające zażalenia za uzasadnione</td><td>10</td></tr></table>                                                                                                                                   | uznające zażalenia za uzasadnione                                                                                                   | 10 | 36   |
| uznające zażalenia za uzasadnione                                                                                                   | 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                     |    |      |
| 4.                                                                                                                                  | akty wydane przez SKO po rozpatrzeniu w trybie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2018 r., poz. 1302 ze zm.)                                                                                                                                        | 216                                                                                                                                 |    |      |
| 5.                                                                                                                                  | pozostałe / <sup>7</sup>                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 602                                                                                                                                 |    |      |

#### 1.1. Szczegółowe omówienie sposobu załatwienia sprawy przez SKO jako organ II instancji :

| Lp. | Określenie rodzaju rozstrzygnięcia                                                                                                                                                                                     | Liczba spraw |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
| 1.  | decyzje utrzymujące w mocy zaskarżone decyzje (art. 138 § 1 pkt 1 Kpa oraz art. 233 § 1 pkt 1 Op) <sup>/8</sup>                                                                                                        | 501          |
| 2.  | decyzje uchylające decyzje organu I instancji i orzekające co do istoty sprawy oraz uchylające decyzje organu I instancji i umarzające postępowanie (art. 138 § 1 pkt 2 Kpa oraz art. 233 § 1 pkt 2a Op) <sup>/7</sup> | 167          |

|    |                                                                                                                                                      |     |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 3. | decyzje uchylające decyzje organu I instancji i przekazujące sprawy do ponownego rozpatrzenia (art. 138 § 2 Kpa oraz art. 233 § 2 Op) / <sup>7</sup> | 279 |
| 4. | decyzje umarzające postępowanie odwoławcze (art. 138 § 1 pkt 3 Kpa oraz art. 233 § 1 pkt 3 Op) / <sup>7</sup>                                        | 20  |
| 5. | pozostałe                                                                                                                                            | 109 |

## 1.2. Szczegółowe omówienie sposobu załatwienia sprawy przez SKO jako organ I instancji :

| Lp. | Określenie rodzaju rozstrzygnięcia                                                                                                                                                                                          | Liczba spraw |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
| 1.  | postanowienia o wznowieniu postępowania i wyznaczeniu organu właściwego do jego przeprowadzenia (art.150 § 2 Kpa oraz art. 244 § 2 Op) / <sup>9</sup>                                                                       | 0            |
| 2.  | decyzje o odmowie wznowienia postępowania (art. 149 § 3 Kpa oraz art. 242 § 3 Op) / <sup>8</sup>                                                                                                                            | 5            |
| 3.  | decyzje o odmowie wszczęcia postępowania w sprawie nieważności decyzji (art. 157 § 3 Kpa oraz art. 249 § 3 Op) / <sup>8</sup>                                                                                               | 5            |
| 4.  | decyzje stwierdzające nieważność decyzji organu I instancji oraz decyzje stwierdzające wydanie decyzji przez organ I instancji z naruszeniem prawa (art. 156 – 158 Kpa oraz art. 247 – 251 Op) / <sup>8</sup>               | 71           |
| 5.  | decyzje o odmowie stwierdzenia nieważności decyzji (art. 158 § 1 Kpa oraz art. 248 § 3 Op ) / <sup>8</sup>                                                                                                                  | 16           |
| 6.  | decyzje odmawiające uchylenia decyzji po wznowieniu postępowania (art. 151 Kpa oraz art. 245 Op) / <sup>8</sup>                                                                                                             | 1            |
| 7.  | decyzje uchylające i rozstrzygające o istocie sprawy oraz decyzje stwierdzające wydanie decyzji przez organ I instancji z naruszeniem prawa wydane po wznowieniu postępowania(art. 151 Kpa oraz art. 245 Op) / <sup>8</sup> | 2            |
| 8.  | decyzje umarzające postępowanie prowadzone w I instancji przez SKO (art. 105 § 1 Kpa oraz art. 208 Op)                                                                                                                      | 0            |
| 9.  | pozostałe                                                                                                                                                                                                                   | 50           |

## 2. Liczba spraw administracyjnych pozostałych do załatwienia przez SKO

w roku objętym informacją/<sup>10</sup> -

119

## CZĘŚĆ IV

### ZAŁATWIANIE SPRAW Z ZAKRESU OPŁAT ZA UŻYTKOWANIE WIECZYSTYCH NIERUCHOMOŚCI GRUNTOWYCH

|                                                                                                          |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1. Liczba spraw z zakresu opłat za użytkowanie wieczyste załatwionych w roku objętym informacją ogółem - | 33 |
| w tym ugody -                                                                                            | 14 |
| 3. Liczba wniesionych sprzeciwów od orzeczeń SKO -                                                       | 3  |
| 4. Liczba spraw pozostałych do załatwienia przez SKO/ <sup>9</sup> -                                     | 49 |

## CZĘŚĆ V

### SKARGI DO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO

1. Sprawy prowadzone przez Kolegium w trybie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2018 r., poz. 1302 z póź.zm. – dalej jako Ppsa) :

|                                                                                                               |         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| Liczba spraw w roku objętym informacją ogółem -                                                               | 216     |
| w tym :                                                                                                       |         |
| 1.1. Liczba skarg na decyzje i postanowienia Kolegium skierowanych do WSA w roku objętym informacją, ogółem - | 204     |
| 1.2. Liczba sprzeciwów na decyzje Kolegium skierowanych do WSA w roku objętym informacją, ogółem -            | 9       |
| • wskaźnik „zaskarżalności” / <sup>11</sup> -                                                                 | 18,38 % |
| 1.3. Liczba skarg na bezczynność Kolegium skierowana do WSA w roku objętym informacją, ogółem -               | 0       |
| 1.4. Liczba skarg uwzględnionych przez Kolegium we własnym zakresie w trybie art. 54 § 3 Ppsa, ogółem -       | 1       |

1.5. Liczba skarg kasacyjnych na orzeczenia WSA (w tym zażaleń na postanowienia) skierowanych przez SKO w roku objętym informacją do Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie, ogółem - 2

1.6. Liczba innych spraw prowadzonych przez Kolegium w trybie określonym przepisami Ppsa, skierowanych do WSA, ogółem/<sup>12</sup> - 0

## 2. Skargi na akty i czynności Kolegium rozpatrzone przez Wojewódzki Sąd Administracyjny prawomocnymi orzeczeniami w roku objętym informacją:

**Liczba orzeczeń WSA w roku objętym informacją ogółem - 184**

w tym :

| Lp. | Rodzaj rozstrzygnięcia                                                                           | Liczba spraw |
|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
| 1.  | Skargi na decyzje i postanowienia rozpoznane przez Sąd<br>w tym :<br>uwzględnienie skargi        | 184<br>71    |
| 2.  | Skargi na bezczynność Kolegium rozpoznane przez Sąd<br>w tym :<br>uznające skargi za uzasadnione | 0<br>0       |

<sup>1</sup> - dot. spraw, które wpłynęły do SKO w latach poprzedzających okres objęty informacją, ale nie zostały załatwione przez SKO,

<sup>2</sup> - patrz pkt 1. ppkt 1.2. ,

<sup>3</sup> - dot. spraw, które wpłynęły do SKO w roku objętym informacją, a do których zastosowanie mają przepisy Ppsa tj. m.in. skargi, skargi kasacyjne, zażalenia i inne, wykonywane w trybie tej ustawy – patrz m.in. przyp.11;

<sup>4</sup> - decyzje (postanowienia) kończące postępowanie odwoławcze (zażaleniowe) prowadzone przed SKO jako organem II instancji (w tym art. 134 Kpa) oraz inne wydane w tym postępowaniu np. zawieszenie postępowania – art. 97 § 1 i 98 Kpa lub art. 201 § 1 i art. 204 § 1 Op ;

<sup>5</sup> - decyzje (postanowienia) kończące postępowanie prowadzone po wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wydane przez SKO w trybie art. 127 § 3 Kpa oraz decyzje (postanowienia) kończące postępowanie odwoławcze (zażaleniowe) prowadzone przed SKO jako organem II instancji w trybie art. 221 Op ;

<sup>6</sup> - decyzje (postanowienia) wydane przez SKO jako organ I instancji np. w postępowaniu dot. stwierdzenia nieważności (art. 156 § 1 Kpa oraz art. 247 § 3 Op) lub wznowienia postępowania (art. 145 § 1 Kpa oraz art. 240 § 1 Op), postanowienia wydane w trybie art. 65 § 1, art. 66 § 1 i 3 Kpa, art. 169 § 4 Op oraz inne wydane w tych postępowaniach np. zawieszenie postępowania – art. 97 § 1 i 98 Kpa lub art. 201 § 1 i art. 204 § 1 Op ;

<sup>7</sup> - np. postanowienia dot. sporów kompetencyjnych (art. 22 § 1 pkt 1 Kpa), wyznaczenia organu wskutek wyłączenia (art.25-27 Kpa oraz art.130 i 132 Op), dopuszczenia organizacji społecznej do udziału w postępowaniu (art.31§ 2 Kpa), odmowy przywrócenia terminu (art. 59 § 1 i 2 Kpa), odmowy udostępnienia akt ( art. 74 § 2 Kpa oraz art. 179 § 2 Op), wniosku o wyjaśnienie, uzupełnienie oraz sprostowanie (art.113 Kpa oraz art.213 i 215 Op), wniosku o wstrzymanie wykonania decyzji (art.224 § 3 pkt 2 Op), opłat i kosztów postępowania (dział IX Kpa);

<sup>8</sup> - dot. również postanowień zgodnie z art. 144 Kpa oraz art. 239 Op

<sup>9</sup> - dot. również postanowień zgodnie z art. 126 Kpa oraz art. 219 Op

<sup>10</sup> - dot. spraw, które nie zostały załatwione przez SKO w roku objętym informacją ;

<sup>11</sup> - liczba skarg skierowanych do sądu w stosunku do ogólnej liczby podjętych przez kolegium w roku objętym informacją rozstrzygnięć podlegających zaskarżeniu;

<sup>121212</sup> - obejmuje inne sprawy prowadzone przez Kolegium w trybie przepisów Ppsa np. wezwanie do usunięcia naruszenia prawa (art. 52 § 3), wniosek o sprostowanie omyłki pisarskiej (art. 156), wniosek o uzupełnienie wyroku (art. 157), wystąpienie o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego (art. 15 § 1 pkt 4 w zw. z art. 4), wniosek o zawieszenie postępowania przed sądem i o podjęcie zawieszonego postępowania (art. 123-131) czy wznowienie postępowania (art. 270) itd. ;

## INFORMACJE DODATKOWE I WNIOSKI

### 1. Wybrane problemy z orzecznictwa Kolegium – wg rodzaju spraw;

**W grupie spraw podatkowych** rozpatrywanych przez tut. Kolegium problem interpretacyjny powstał na gruncie wyroku TK z dnia 12 grudnia 2017 r., sygn. SK 13/15. Trybunał orzekł, że: „*Artykuł 1a ust. 1 pkt 3 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1785 z późn. zm.) rozumiany w ten sposób, że wystarczającą przesłanką zakwalifikowania gruntu podlegającego opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości do kategorii gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej jest prowadzenie działalności gospodarczej przez osobę fizyczną będącą jego współposiadaczem, jest niezgodny z art. 2 w związku z art. 64 ust. 1 i 2 oraz art. 84 w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.*”

Orzeczenie zapadło w następstwie skargi konstytucyjnej małżonków, z których jeden prowadził działalność gospodarczą, a drugi nie, oboje byli współwłaścicielami nieruchomości podlegającej opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości, stanowiącą ich współwłasność nieruchomości nie była jednak w ogóle wykorzystywana do działalności gospodarczej. Jakkolwiek należy zaaprobować jako trafne orzeczenie TK, a jego „przełożenie” na język decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego w podatku od nieruchomości in casu nie budzi wątpliwości, to generalizujący charakter orzeczenia prowadzi do trudności interpretacyjnych. W opisywanym przypadku należy zastosować stawkę właściwą dla tzw. gruntów pozostałych. Co należałoby jednak zrobić, gdyby jeden z małżonków na tej nieruchomości prowadził działalność gospodarczą, a drugi nie? Odpowiedzialność za zobowiązanie podatkowe ma charakter solidarny (art. 3 ust. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych), nieruchomość stanowiąca współwłasność stanowi odrębny przedmiot opodatkowania, a przepisy ustawy o podatkach i opłatach lokalnych nie przewidują sytuacji, w której jeden współwłaściciel (współposiadacz, czy kolejni współwłaściciele lub współposiadacze) płaciłby podatek według stawek właściwych dla nieruchomości związanych z działalnością gospodarczą, a drugi (czy kolejni) według stawek przewidzianych dla innego rodzaju nieruchomości. Zważywszy na to, że pierwsze miesiące roku kalendarzowego są czasem, w którym zapadają decyzje ustalające wysokość zobowiązania w podatku od nieruchomości i uwzględniając datę orzeczenia – z sygnalizowanym problemem interpretacyjnym możemy się spotkać w I połowie 2019 r.

Orzekając w 2018 roku Kolegium powoływało wyrok TK uchylając i przekazując do ponownego rozpatrzenia sprawy zakończone decyzjami zaskarżonymi z powołaniem się na tenże wyrok.



**W grupie spraw świadczeń opiekuńczych** problem prawny powstał na gruncie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 21 października 2014r. wydanym w sprawie o sygnaturze K-38/13 (Dz.U. z 2014r. poz. 1443). Trybunał Konstytucyjny orzekł o niekonstytucyjności części normy wynikającej z art. 17 ust.1b ustawy o świadczeniach rodzinnych. Organy pierwszej instancji odmawiały przyznania świadczenia pielęgnacyjnego, przy spełnieniu pozostałych pozytywnych przesłanek, w oparciu o art. 17 ust.1b ustawy o świadczeniach rodzinnych. Zgodnie z tym przepisem świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25. roku życia.

Wskazać trzeba, że przepis ten wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 21 października 2014r. wydanym w sprawie o sygnaturze K-38/13 (Dz.U. z 2014r. poz. 1443) – w zakresie jakim różnicuje prawo do świadczenia pielęgnacyjnego osób sprawujących opiekę nad osobą niepełnosprawną po ukończeniu przez nią wieku określonego w tym przepisie ze względu na moment powstania niepełnosprawności – został uznany za niezgodny z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP. W ocenie Trybunału zróżnicowanie uzyskania świadczenia pielęgnacyjnego od powstania niepełnosprawności najpóźniej przed ukończeniem 25 roku życia jest niezgodne z Konstytucją RP, dlatego art. 17 ust. 1b ustawy nie może być stosowany w dotychczasowym kształcie swojej treści po wejściu w życie omawianego orzeczenia. Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu swojego wyroku wskazał, że brzmienie art. 17 ust. 1b ustawy prowadzi do sytuacji, w której „osoba rezygnująca bądź niepodejmująca pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad najbliższą osobą niepełnosprawną w wieku powyżej 25 roku życia może być traktowana w odmienny sposób - z punktu widzenia prawa do świadczeń opiekuńczych - w zależności od wieku powstania niepełnosprawności osoby wymagającej opieki. (...) Dochodzi tutaj do odmiennego ukształtowania sytuacji prawnej opiekunów dorosłych osób niepełnosprawnych. Stosowanie art. 17 ust. 1b ustawy o świadczeniach rodzinnych jako kryterium identyfikacji beneficjentów świadczenia pielęgnacyjnego prowadzi do takiego zróżnicowania w obrębie prawa do świadczeń opiekuńczych, które traci swoje konstytucyjne uzasadnienie. Dzieje się tak wówczas, kiedy osoba wymagająca opieki zmienia status umożliwiającą zaliczenie jej do kategorii dzieci w rozumieniu przyjętym przez ustawodawcę. Na gruncie ustawy o świadczeniach rodzinnych kryterium wyróżniającym taką kategorię jest ukończenie 18 roku życia, ewentualnie ukończenie 25 roku życia w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej. Przekroczenie tak wyznaczonej granicy wieku sprawia, że od tego momentu można mówić wyłącznie o jednej grupie podmiotów podobnych. Tworzą ją wówczas opiekunowie dorosłych osób niepełnosprawnych. Brak jest konstytucyjnego uzasadnienia zróżnicowania podmiotów należących do tej, kategorii np. w zakresie wysokości przysługujących im świadczeń opiekuńczych”.

W tym miejscu wyjaśnić trzeba, że zgodnie z art. 190 ust. 1 Konstytucji RP, orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne. Zgodnie z art. 190 ust. 3 Konstytucji, orzeczenia Trybunału wchodzą w życie z dniem ogłoszenia, o ile Trybunał nie określi innego terminu utraty mocy obowiązującej aktu normatywnego. Stosownie natomiast do art. 190 ust. 4 Konstytucji RP, orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego o niezgodności z Konstytucją, umową międzynarodową lub z ustawą aktu normatywnego, na podstawie którego zostało wydane prawomocne

orzeczenie sądowe, ostateczna decyzja administracyjna lub rozstrzygnięcie w innych sprawach, stanowi podstawę do wznowienia postępowania, uchylenia decyzji lub innego rozstrzygnięcia na zasadach i w trybie określonych w przepisach właściwych dla danego postępowania.

W powołanym wyżej wyroku Trybunał nie skorzystał z przewidzianej w art. 190 ust. 3 Konstytucji możliwości odroczenia utraty mocy obowiązującej art. 17 ust. 1b ustawy. Wyrok ten został opublikowany w Dzienniku Ustaw z dnia 23 października 2014 r. pod poz. 1443, zatem wszedł w życie w tym właśnie dniu. Wobec tego uznać należy, że wydanie w sprawie orzeczeń w oparciu o art. 17 ust. 1b ustawy w sytuacji, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności z Konstytucją RP tego przepisu w określonym w nim zakresie, nie znajduje uzasadnienia (zob. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 6 lipca 2016 r., sygn. akt I OSK 223/16; z dnia 2 sierpnia 2016 r., sygn. akt I OSK 923/16; z dnia 21 października 2016 r., sygn. akt I OSK 1853/16; z dnia 4 listopada 2016 r. z dnia 10 maja 2017 r. sygn. akt I OSK 158/17). Istota sporu w tej kategorii spraw sprowadzała się do tego, czy na gruncie obowiązujących przepisów stronie odwołującej się może przysługiwać świadczenie pielęgnacyjne, o którym mowa w art. 17 ustawy, pomimo że niepełnosprawność dorosłej osoby niepełnosprawnej, która pozostaje pod jej opieką, nie powstała nie później niż do ukończenia 18 roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej- do ukończenia 25. Roku życia. W 2018 roku Kolegium powołując się wyrok TK, przy spełnieniu wszystkich pozytywnych przesłanek do przyznania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z opieką nad osobą wymagającą opieki przyznawało świadczenie pielęgnacyjne albo w sprawach wymagających wyjaśnienia, np. gdy strona odwołująca była uprawniona do zasiłku do opiekuna, z którego zrezygnowała, uchylało decyzję organu pierwszej instancji i sprawę przekazywało do ponownego rozpatrzenia.

## *2. Przyczyny zaległości w rozpatrywaniu spraw oraz proponowane rozwiązania w tym zakresie, itp.;*

Z danych rejestrowych programu REPETORIUM2 wynika, że w 2018 r. do Kolegium w Pile **wpłynęło 2175 spraw**, co oznacza wzrost do minionego roku o **265** spraw. W roku objętym informacją Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Pile prowadziło ewidencję **dla 2281 spraw**.

W 2018 r. SKO w Pile załatwiło **łącznie 2113 spraw** (2012 r.- 2021; 2013 r.- 2423; 2014 r. - 2385 spraw, 2015 r. 2294 sprawy, 2016 r. – 2565 spraw, 2017 r. 2003 sprawy). Na jeden etat orzecznicy w roku sprawozdawczym przypadały średnio **352** sprawy załatwione (w 2017 r. – 334 spraw w 2016 r. – 428 spraw, w 2015 r. – 382 sprawy, w 2014 r. 398 spraw, w 2013 r. 404 sprawy, 2012 r.- 336 spraw). Gros spraw załatwionych należy przypisać etatowym członkom (79%). Uzupełniając, w 21%, działalność orzecznicza Kolegium wspierana była przez pozaetatowych członków.

W omawianym okresie sprawy administracyjne rozpatrywano zgodnie z art. 35§ 3 K.p.a w 83%, sprawy podatkowe zgodnie z art. 139§ 3 O.p. w 85%, a sprawy z zakresu aktualizacji opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości gruntowej w terminie jednego miesiąca - 33%.

W 2018 r. Kolegium w 95 % (na planowane 90%) zrealizowało podstawowe zadanie polegające na sprawowaniu funkcji organu wyższego stopnia w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej należących do właściwości organów samorządu terytorialnego oraz orzekania w innych sprawach na zasadach określonych w ustawach. Dodać należy, że wskaźnik w sprawach administracyjnych, liczony jako odsetek liczby spraw administracyjnych i podatkowych zakończonych do ogólnej liczby spraw z tego zakresu ujętych w ewidencji, wynosił 95% na planowany wskaźnik 90%, natomiast spory cywilnoprawne dotyczące opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowych zrealizowano w 40%, wskaźnik liczony jako stosunek liczby spraw załatwionych w drodze ugody lub orzeczenia do ogólnej liczby spraw z tego zakresu ujętych w ewidencji w 2018 r., na planowane 80%. Taki poziom realizacji miernika wynika z faktu wpływu wniosków w sprawach aktualizacji pod koniec 2018r., jak również z obowiązku zachowania procedury wyznaczania rozpraw. Należy zaznaczyć, że nadal zachowana została struktura rozpatrywanych spraw administracyjnych i podatkowych do sporów cywilnoprawnych dotyczących aktualizacji opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości gruntowej, ze znaczącą przewagą tych pierwszych (98% i 2%).

Wobec załatwienia przez Kolegium 2113 spraw, na koniec 2018 roku pozostało do rozpatrzenia 168 spraw (119 spraw administracyjnych oraz 49 spraw z zakresu aktualizacji opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości gruntowych). Na 2019 r. przeniesiono sprawy administracyjne, które wpłynęły w połowie grudnia 2018 r. oraz sprawy wszczęte i niezakończone z powodu prowadzonych postępowań wyjaśniających lub toczących się w postępowaniach nadzwyczajnych. Na 2019 przeniesiono również wnioski w przedmiocie braku zasadności wypowiedzenia wysokości opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowych Skarbu Państwa w znakomitej większości z powiatów pilskiego oraz czarnkowsko-trzcianieckiego.

Przedstawione zaległości wobec obciążeń etatowych członków nie są znaczące. Istnieje bowiem granica, do której można zwiększać obowiązki. Natomiast pomoc pozaetatowych członków nie może przekładać się bezpośrednio na możliwości orzecznicze kolegium. Zatem zdarza się, że w związku ze znacznym stopniem złożoności sprawy, czasem przeznaczonym na analizę każdej indywidualnej sprawy, następuje przesunięcie w oddaniu uzasadnienia orzeczenia.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Pile w 2018 r. swą właściwością miejscową obejmowało 46 jednostek samorządu terytorialnego, teren liczący wg danych GUS za I półrocze 2018 r. 471908 mieszkańców. W porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego nastąpił kolejny spadek liczby mieszkańców regionu (o 330 osób). Z analizy porównawczej, dokonanej w oparciu o (w 2009 r. – 1940 spraw, w 2010 r. – 1983 spraw, w 2011 r. – 2076 spraw, 2012 r. – 1962; 2013r. - 2603 sprawy, 2014 r. -2320 spraw, 2015 r. – 2141, 2016 r.- 2651 spraw, 2017 r.- 1910). Wskaźnik natężenia, liczony jako liczba wpływu spraw z 2018 r. przypadających na 1000 mieszkańców zwiększył się z 4 w 2016 r. do 4,6. Najwyższy wskaźnik dotyczy tak jak w minionych latach powiatu obornickiego (6,2) następnie powiatu złotowskiego (4,6). Najniższy powiatu chodzieskiego (2,8). W pozostałych

powiatach średni wskaźnik nie został przekroczony i kształtował się na poziomie – w powiecie pilskim (3), w powiecie wągrowieckim (3,3).

Najwięcej spraw wniosły osoby fizyczne – 1131 (**ok. 60%**), osoby prawne – 317 (17%), stowarzyszenia i organizacje społeczne – 9 (0,5%), prokurator – 6 spraw (0,3%). W pozostałych przypadkach sprawy wnosili organy pierwszej instancji oraz pozostałe organy administracji publicznej.

W sprawach administracyjnych (z wyłączeniem spraw rozpatrywanych w trybie ustawy Ppsa) ilościowo dominowała szeroko rozumiana tematyka pomocy społeczno-socjalnej, tj. **31%** spraw ogółem (2009 r. – 738, 2010 r.- 884, 2011 r. 890, 2012 r. - 704, 2013 r. -1047; 2014 r.- 667; 2015 r. – 604; 2016r.- 503, 2017 r.- 549; **2018 r.- 579**). W tym bloku najliczniejszą grupę stanowiły sprawy z zakresu świadczeń rodzinnych, świadczeń opiekuńczych i wychowawczych (407 spraw). Wpłynęło 95 spraw z zakresu świadczeń wychowawczych „500+”. Najwięcej spraw z zakresu szeroko rozumianych świadczeń rodzinnych, podobnie jak w minionym roku, wpłynęło kolejno: z gminy miejskiej Piła, gminy Czarnków, gminy Oborniki, gminy miejskiej Złotów. Kolejne grupy pod względem liczebności były zbliżone do ubiegłego roku i obejmowały pomoc społeczną (90 spraw), świadczenia alimentacyjne (50 sprawy), dodatki mieszkaniowe (12), sprawy pieczy zastępczej(12), a stypendia szkolne oraz dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych – 8 spraw.

Drugą grupę tematyczną stanowiły sprawy objęte proceduralnie przepisami ustawy Ordynacja podatkowa – **27%**. (2009 r. – 497, 2010 r.- 453, 2011 r.- 469, 2012 r.- 446; 2013 r.- 609, 2014 r. – 413; 2015r. - 439; 2016 r. – 938; 2017 r.- 465; **2018 r. - 516**). Najwięcej spraw wpłynęło z gminy miejskiej Złotów, następnie gminy miejskiej Piły, gminy Gołańcz, gminy Obornik i gminy Rogoźno. Zestawienie danych wskazuje, że w tej grupie nastąpił wzrost w porównaniu do ubiegłego roku, spowodowany m.in. wpływem odwołań Spółdzielni Mieszkaniowej "Piast" w Złotowie od decyzji wydanych przez Zarząd Związku Gmin Krajny w Złotowie określających wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości zamieszkałej lub lokali użytkowych będących własnością spółdzielni lub pozostających w jej zarządzie, za okres od lipca 2013 r do września 2016 r. Część spraw podatkowych miała charakter formalny, np. sprawy o wyłączenie organu podatkowego na podstawie art. 32 O.p.

Trzecia grupa rodzajowa, o współczynniku **15%**, obejmowała sprawy o tematyce zagospodarowania przestrzennego i opłat planistycznych (2007 r. -105, 2008 r. – 145, 2009 r.- 123, 2010 r. -172, 2011 r. – 146, 2012 r. – 167, 2013 r. - 153, 2014r. – 148; 2015 r.-144; 2016 r.-390, 2017 r. – 171; **2018 r. - 291**). Najwięcej spraw wpłynęło podobnie jak w latach minionych z gminy Oborniki, gminy Skoki i gminy Rogoźno.

Czwarta grupa ilościowa dotyczyła spraw z zakresu szeroko rozumianej gospodarki nieruchomościami (9%). W tej grupie dominowały informacje dotyczące nabycia nieruchomości rolnych Skarbu Państwa.

Sprawy z zakresu szeroko rozumianej ochrony środowiska kształtowały się na poziomie minionych lat, tj. 5% (w tym odpowiednio sprawy dotyczące środowiskowych uwarunkowań - 57, ochrony przyrody – 24, ochrony zwierząt – 7) Sprawy mieszczące się w kompleksie ruchu drogowego w liczbie 72, nie przekroczyły wskaźnika 4%. Pozostałe grupy tematyczne stanowiły niewielki odsetek - sprawy z zakresu informacji publicznej -7, należności publicznoprawnych -8,

egzekucji administracyjnej -10, odmowy wydania zaświadczeń- 23). Sprawy różne – 108 - stanowiły łącznie ok. 6% spraw administracyjnych.

W 2018 roku Kolegium, podobnie jak w minionym roku *pozytywnie oceniło* rozstrzygnięcia organów I instancji w 53,52%. Wskaźnik orzeczeń podlegających *negatywnej* ocenie wynosił 46,48%. Spośród 46 jednostek samorządu terytorialne w 20 rozstrzygnięcia pozytywne przewyższały średni wskaźnik ustalony dla SKO w Pile.

W rozstrzygnięciach kasatoryjnych nadal dominowały sprawy z zakresu zagospodarowania przestrzennego (83), następnie podatkowe (54) oraz świadczenia rodzinne i opiekuńcze (43). Najczęstszymi przyczynami uchyleń decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu o charakterze proceduralnym były - podobnie, jak w latach ubiegłych – niedopełnienie przez organ obowiązku pełnego wyjaśnienia stanu danej sprawy w związku z wadliwym wykonaniem analizy stanu terenu planowanej inwestycji oraz otaczającego go obszaru przed wydaniem decyzji o warunkach zabudowy (naruszenie zasady prawdy obiektywnej zobowiązującej organ do wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy - art. 7 K.p.a., naruszenie art. 77 § 1 K.p.a.) stanowiący, że „organ administracji państwowej jest obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć cały materiał dowodowy”, art. 107§ 3 nakazujący każdą decyzję uzasadnić faktycznie i prawnie) a także nieprawidłowe ustalenia kręgu stron postępowania w postępowaniach wznowieniowych.

W sprawach podatkowych najczęściej uchylano decyzje w związku z naruszeniem reguł dotyczących prowadzenia postępowania wyjaśniającego niewystarczającym ustaleniu stanu faktycznego sprawy oraz naruszeniem przepisów prawa materialnego, przede wszystkim przepisów regulujących kwestie opodatkowania podatkiem od nieruchomości budowli i kwalifikacji prawnopodatkowej poszczególnych obiektów budowlanych. Wreszcie kierowano do ponownego rozpatrzenia sprawy wobec przytoczonego wyżej, w problemach orzeczniczych, wyroku TK z dnia 12 grudnia 2017 r., sygn. SK 13/15.

Decyzje w sprawach dotyczących świadczeń rodzinnych często uchylano z powodu błędnej interpretacji przepisów dotyczących w szczególności zastosowania mechanizmów utraty i uzyskania dochodów, nieprawidłowego uwzględnienia dochodów z odpłatnego zbycia nieruchomości, niedokładnego ustalenia stanu faktycznego, a w konsekwencji błędnego ustalenia dochodu. W kategorii spraw świadczeń opiekuńczych uchylano decyzje organu I instancji a sprawę przekazywano do ponownego rozpatrzenia w sytuacji kiedy materialną podstawę odmowy przyznania świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny stanowiła ta część przepisu art. 17 ust. 1b ustawy o świadczeniach rodzinnych, której niekonstytucyjność stwierdził Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 21 października 2014r., sygn. K-38/13, a sprawa wymagała przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego.

W okresie sprawozdawczym Kolegium rozpatrzyło 36 *ponagleń na beczynność lub na przewlekłe prowadzenie postępowania*. Spośród załatwionych ponagleń - 10 zostało przez Kolegium uznanych za uzasadnione. W Gminie Szydłowo ws. wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla budowy Biogazowni w Skrzatuszu oraz decyzji o warunkach zabudowy dla budowy Biogazowni w Skrzatuszu po prawomocnym zakończeniu postępowań sądowoadministracyjnych, ws. nierozpoznania wniosku o świadczenie wychowawcze

„500+”; w Gminie Wągrowiec ws. wydania decyzji dot. zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie budynku inwentarskiego do hodowli trzody chlewnej wraz z infrastrukturą towarzyszącą w miejscowości Łekno; w Gminie Oborniki ponaglenie dotyczyło niezafatwienia w terminie sprawy wymiaru podatku od nieruchomości za 2015r., przewlekłego prowadzenia postępowania ws. ustalenia warunków zabudowy dla inwestycji polegającej na budowie budynku mieszkalnego jednorodzinnego wolnostojącego, budowie zjazdu indywidualnego w miejscowości Uścikowice; w Gminie Białośliwie ponaglenie wniesiono ws. niezafatwienia w terminie sprawy dotyczącej rozgraniczenia działki.

W omawianym okresie Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu wydał 184 prawomocne orzeczenia. W 49,2%, pozytywnie ocenił rozstrzygnięcia Kolegium, negatywnie w 38,3%. Najczęstszymi przyczynami uchyleń decyzji były uchybienia o charakterze proceduralnym (naruszenie art. 7, art. 77 i art. 80 Kpa; art. 122, art.187 i art.191 Op.) W omawianym okresie do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu strony nie skierowały skarg na bezczynność lub przewlekłe prowadzenie przez SKO postępowań.

### *3. Informację nt. skarg kasacyjnych – liczba uwzględnionych skarg złożonych przez Kolegium itd.;*

W okresie objętym informacją Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Pile zaskarżyło kasacyjnie wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 05 września 2018 r., sygn. akt III SA/Po 154/18 ws. określenia przypadającej do zwrotu dotacji oświatowej za lata 2011-2015 wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem. Kolegium w wyniku rozpoznania odwołania decyzją 06 listopada 2017 r. nr SKO.4172.2282.12.2016.NP uchyliło decyzję organu I instancji i określiło organowi prowadzącemu szkołę kwotę dotacji oświatowej wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem za rok 2011, 2012, 2013, 2014 i 2015 i zobowiązało do zwrotu tytułem dotacji oświatowej za lata 2011-2015 wraz z odsetkami oraz umorzyło postępowanie w przedmiocie określenia dotacji oświatowej wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem i zwrotu tej dotacji za 2010 r. WSA w Poznaniu uchylając decyzję Kolegium uznał, że decyzje w opisanym wyżej przedmiocie organy są władne wydać w terminie 5 lat od końca roku, w którym beneficjent otrzymał dotację. Odnosnie dotacji otrzymanej i wykorzystanej w 2010 r. pięcioletni termin upływa z końcem 2015 r., w kolejnych latach – 2011- z końcem 2016r., itd. Jednocześnie Sąd przedstawiając kolejne nowelizacje przepisu art. 90 ust. 3 d ustawy o systemie oświaty, dokonane na mocy ustawy z dnia 23 czerwca 2013 r. i z dnia 20 lutego 2015 r. zajął stanowisko, że wydatki poniesione na zapewnienie obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej szkoły należy zaliczyć do wydatków bieżących szkoły przeznaczonych na realizację zadań w zakresie kształcenia, wychowania i opieki w tym profilaktyki społecznej, w rozumieniu art. 90 ust. 3 d ustawy o systemie oświaty również w brzmieniu sprzed 1 stycznia 2014 r.

Kolegium nie zgodziło się z oceną WSA w Poznaniu wyrażonym w zakresie przedawnienia prawa do zwrotu dotacji oświatowej, jak i dokonaną interpretacją przepisu art. 90 ust. 3d ustawy o systemie oświaty w brzmieniu sprzed 1 stycznia 2014 r. Kolegium stoi na stanowisku, że skoro obowiązek zwrotu dotacji

wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem powstał z mocy prawa ( art. 21 §1 pkt O.p.), organy władne są wydawać decyzję określającą, o której mowa w art. 252 ustawy o finansach publicznych w terminie 5 lat od końca roku, w którym *beneficjent miał rozliczyć się z otrzymanej dotacji*. Skoro na podstawie przepisów prawa miejscowego, rozliczenie dotacji miało nastąpić do określonego dnia roku następnego, to 5. letni termin dotacji otrzymanej w 2011 r. wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem upływa z 2017 r. itd. ...

( NSA Sygn. akt IGSK 12/19)

Udzielono odpowiedzi na skargę kasacyjną złożoną przez Biogas Trade Sp. z o.o. od wyroku WSA w Poznaniu z dnia 28 marca 2018 r. I SA/Po 134/2018 oddalającego skargę na decyzję Kolegium z dnia 07 października 2014 r. nr SKO.4100.1332.286.2014.PD w przedmiocie określenia wysokości podatku od nieruchomości za 2012 rok. Kolegium wskazało, że zarzuty skargi kasacyjnej nie znajdują należytego uzasadnienia, ani usprawiedliwionych podstaw prawnych. Kolegium zaznaczyło, iż postępowanie zwieńczone wyrokiem z dnia 28 marca 2018 r. było poprzedzone postępowaniem przed Sądem ze skargi Biogas Trade Sp. z o.o. na decyzję Kolegium z dnia 07 lutego 2013 r. WSA w Poznaniu wyrokiem z dnia 27 maja 2014 r. (sygn. akt III SA/Po 751/13) uchylił tę decyzję uznając, iż organy obu instancji niedostatecznie wyjaśniły przyjętą za podstawę opodatkowania wartość budowli. W ponownie prowadzonym postępowaniu w przedmiocie określenia wysokości podatku od nieruchomości za 2012 rok, organy podatkowe - jak podkreślił Sąd - realizowały wytyczne zawarte w wyroku z dnia 27 maja 2014 r.

Z trzech skarg kasacyjnych złożonych przez Kolegium w 2017 r. Naczelny Sąd Administracyjny uznał jedną skargę a dwie oddalił.

Wyrokiem z dnia 14 czerwca 2018 r. sygn. akt II FSK 3484/ NSA *uznał skargę* kasacyjną Kolegium od wyroku WSA w Poznaniu z dnia 26 lipca 2017 r. sygn. akt I SA/Po 332/17 ze skargi na decyzję Kolegium z dnia 6 grudnia 2016 r. nr SKO.4100.2035.860.2016.PD utrzymującą w mocy decyzję organu I instancji w przedmiocie podatku od nieruchomości za 2011 rok od gruntów zabudowanych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego. Sąd pierwszej instancji uchylił decyzje organów obu instancji i umorzył postępowanie twierdząc, iż obliczenie podatku należnego za 2011 r. nastąpiło po upływie okresu przedawnienia. NSA uznał zarzut skarżącego kasatoryjnie, iż Sąd pierwszej instancji naruszył przepis art. 68§ 2 pkt 2 O.p. NSA wskazał, że okres przedawnienia prawa do ustalenia zobowiązania w podatku od nieruchomości może ulec przedłużeniu do 5 lat, w wypadku wystąpienia określonych uchybień obowiązków dokumentacyjnych podatnika. Należy do nich nieujawnienie przez podatnika wszystkich danych niezbędnych do ustalenia wysokości zobowiązania podatkowego.

Wyrokiem z dnia 14 czerwca 2018 r. sygn. akt II FSK 125/18 NSA *oddalił skargę* kasacyjną Kolegium od wyroku WSA w Poznaniu z dnia 12 października 2017 r. sygn. akt I SA/Po 549/17 ze skargi na decyzję Kolegium z dnia 6 grudnia 2016 r. nr SKO.4100.2034.859.2016.PD utrzymującą w mocy decyzję organu I instancji w przedmiocie podatku od nieruchomości za 2012 rok. Sąd wyrokiem z dnia 12 października 2017 r. uchylił decyzje organu I i II instancji oraz umorzył postępowanie. NSA tak jak Sąd I instancji uznał, że w prowadzonym postępowaniu naruszone zostały przepisy prawa procesowego mające wpływ na wynik sprawy.

W sytuacji kiedy organ podatkowy wydawał decyzje ustalające wysokość zobowiązania w podatku od nieruchomości na kwotę 0 zł za lata 2005, 2007, 2008, 2010, 2013, 2014 i 2015 a za 2012 r. określił zobowiązanie podatkowe w określonej kwocie, dopuścił się naruszenia zasady zaufania do organów podatkowych wyrażonej w art. 121§1 O.p. Przy czym w tym okresie nie nastąpiła żadna zmiana stanu prawnego, ani zmiana okoliczności faktycznych uzasadniających objęcie opodatkowaniem tylko tego jednego okresu.

NSA w Warszawie wyrokiem z dnia 8 grudnia 2017 r. sygn. akt IOSK/1249/17 *oddalił skargę kasacyjną* Kolegium od wyroku WSA w Poznaniu z dnia 09 lutego 2017 r. sygn. akt II SA/Po 833/16 w przedmiocie uchybienia terminu do wniesienia odwołania od decyzji organu pierwszej instancji zobowiązującej do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego (skarga na postanowienie Kolegium z dnia 14 lipca 2016 r. nr SKO.4133.1036.22.2016.FA). Postępowanie to było poprzedzone wcześniejszym postępowaniem sądowym zakończonym wyrokiem WSA w Poznaniu z dnia 19 lutego 2016 r. sygn. akt II SA/Po 843/15. Naczelny Sąd Administracyjny podzielił opinię Sądu I instancji uznając że nie doszło do zastosowania się przez organ odwoławczy do wytycznych zawartych we wcześniejszym wyroku WSA w Poznaniu z dnia 19 lutego 2016 r., z których wynikało, że organ powinien rozpoznać odwołanie od decyzji z dnia 17 kwietnia 2015 r. Ta konstatacja WSA nie wynikała z dokonanych ustaleń ale właśnie z wiążącej go w tym zakresie oceny wyrażonej przez Sąd w wyroku z dnia 19 lutego 2016 r.

W 2018 r. strony postępowania sądowoadministracyjnego zaskarżyły kasacyjnie 21 wyroków WSA w Poznaniu. Skargi kasacyjne wniesiono od wyroków WSA w Poznaniu w większości w kategorii spraw podatkowych oraz zagospodarowania przestrzennego.

*4. Kontrole przeprowadzane w Kolegium przez MSWiA, Kancelarię Premiera, NIK i inne uprawnione organy (np. ZUS) – wyniki, wystąpienia pokontrolne i ich wykonanie;*

W 2018 roku w Samorządowym Kolegium Odwoławczy kontrole zostały przeprowadzone przez Najwyższą Izbę Kontroli oraz Archiwum Państwowe w Poznaniu.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu przeprowadziła kontrolę z wykonania budżetu państwa w 2017 r. w części 86/57 - Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Pile. Kontrolę przeprowadzono w dniach od 15 stycznia 2018 r. do 14 marca 2018 r. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie przez SKO w Pile budżetu w 2017 r. NIK wniosła o stosowanie otwartego i konkurencyjnego trybu naboru na kandydatów na kierownicze stanowiska urzędnicze. Wniosek NIK Kolegium przyjęło do realizacji poprzez wprowadzenie wewnętrznej procedury naboru na wolne stanowiska urzędnicze w tym kierownicze stanowiska urzędnicze.



Archiwum Państwowe w Poznaniu przeprowadziło kontrolę w dniu 16 października 2018 r. w zakresie postępowania z materiałami archiwalnymi wchodzącymi do państwowego zasobu archiwalnego i dokumentacją niearchiwalną powstałą i zgromadzoną w jednostce. Zalecenie pokontrolne z dnia 16 stycznia 2019 r. dotyczyło przeszkolenia pracownika w zakresie organizacji i prowadzenia archiwum zakładowego. Zalecenie jest realizowane poprzez udział pracownika Biura Kolegium w kursie archiwalnym pierwszego stopnia.

**5. Omówienie wydanych przez prezesa SKO postanowień sygnalizacyjnych;**

W 2018 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Pile, w prowadzonych postępowaniach, nie dopatrzyło się na tyle istotnych uchybień, by wszczynać postępowanie sygnalizacyjne wobec jednostek samorządu terytorialnego objętych właściwością miejscową tut. Kolegium.

**6. Działalność pozaorzecznicza Kolegium;**

W 2018 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Pile nie prowadziło szkoleń dla organów pierwszej instancji. Członkowie Kolegium oraz pracownicy biura uczestniczyli w konferencjach i szkoleniach regionalnych organizowanych przez Samorządowe Kolegia Odwoławcze jak również w szkoleniach autorskich organizowanych przez firmy szkoleniowe z zewnątrz. Samokształcenie stanowiło formę dominującą.

**7. Wskazanie nowych zadań;**

W 2018 r. Kolegium realizowało zadania orzecznicze objęte ponad 114 ustawami. Nowe zadania wynikały z reformy kodeksu postępowania administracyjnego wprowadzonego ustawą z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2017 r., poz. 935) jak również nowych zadań nakładanych na organy samorządu terytorialnego. W działalności SKO widocznymi instytucjami wprowadzonymi ustawą z dnia 7 kwietnia 2017 r. były: *instytucja składania sprzeciwów* do WSA od decyzji kasatoryjnych organu odwoławczego (art. 64a ustawy Ppsa), *prowadzenia na wniosek strony postępowań przez organ odwoławczy w trybie art. 136§2 i §3 K.p.a* oraz *instytucja ponaglenia* (art. 37 K.p.a) na bezczynność organów I instancji oraz Kolegium, kiedy sprawa nie była załatwiona w terminie określonym w przepisach K.p.a lub przepisach szczególnych lub na przewlekłość organu prowadzącego dane postępowanie. W prowadzonych postępowaniach zastosowano również nowy przepis *art. 81a K.p.a.* rozstrzygając wątpliwości faktyczne na korzyść strony. Takie instytucje jak mediacja (art. 96a K.p.a. i następne), zrzeczenie się odwołania (art. 127a K.p.a.) nie wystąpiły, w 1 przypadku strona złożyła skargę bez wystąpienia z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy na podstawie art. 52§3 ustawy Ppsa. Poza tym śledzenie częstych zmian prawa zwiększa obowiązki w działalności orzeczniczej oraz administracyjno-finansowej.

**8. Wykonanie budżetu, zatrudnienie, płace i kwalifikacje osób zatrudnionych;**

Budżet Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Pile ustalony ustawą budżetową na 2018 r. wynosił 1521 tys. zł. W trakcie roku budżetowego plan wydatków tut. Kolegium zwiększył się o 49 tys. zł i kształtował się na poziomie 1570 tys. zł. Zwiększenie budżetu nastąpiło poprzez przyznanie rezerwy celowej na pokrycie kosztów sądowych zasądzonych od SKO w Pile na rzecz skarżących – 44,5 tys. zł, pozostałą kwotę rezerwy przeznaczono na wydatki bieżące. Budżet Kolegium za 2018 r. wykonany został w 99,97%. W 2018 r. wynagrodzenia orzeczników i pracowników Biura Kolegium pozostały na poziomie 2017 roku.

W 2018 r. działalność orzecznicza Kolegium realizowana była przez 6. członków etatowych (w tym Prezesa SKO). Wykonywanie działalności administracyjnej zapewniało 6. pracowników biura (w tym główny księgowy i kierownik Biura). Pracownicy Biura posiadają wyższe wykształcenie magisterskie oraz niezbędne kwalifikacje do realizacji obowiązków służbowych. W 2018 r. wpłynęło 2175 spraw co oznacza, że na pracownika Biura Kolegium przypadają 543 sprawy. Istotnym jest, że obowiązki orzecznicze przekładają się na zakres prac kancelaryjnych i biurowych rozpoczynając od rejestracji spraw, obsługi posiedzeń i rozpraw, korekty orzeczeń, ekspedycji dokumentów, na wysyłce i archiwizacji kończąc. Obsługa archiwum zakładowego wykonywana jest ramach obowiązków pracowniczych. Natomiast obsługę informatyczną jednostki świadczy firma zewnętrzna. Ochrona danych osobowych wyznaczona przepisami ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str.1) oraz ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2018 r., poz. 1000 ze zm.) zapewniona jest w ramach usługi outsourcingowej.

Należy przypomnieć, że efektywność prowadzonych postępowań, ograniczona jest czynnikiem ludzkim, konkretnie - liczbą posiadanych etatów orzeczniczych. Mimo podejmowanych działań, Kolegium niezmiennie od 2001 r. prowadzi działalność orzeczniczą dysponując 6. etatami orzeczniczymi. W stosunku do maksymalnej liczby członków etatowych, określonej - zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 8 września 1999 r. w sprawie maksymalnej liczby etatowych członków samorządowych kolegiów odwoławczych /Dz. U. Nr 74, poz. 828/ - na poziomie **11 osób**, zatrudnienie w Kolegium stanowi **55%** obsady maksymalnej i jest niższe od krajowego średniego wskaźnika kolegiów, który z dostępnych danych wynosił **63%**.